

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 36 coroane (18 Lei)
Pe jumătate de an 18 " (9 ")
Pe un pătrar de an 9 " (4 ")
Un număr . . . . . 70 fileri (35 bani)

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărațiune și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 20 cor., până la 200 de cuvinte 25 cor., de aci în sus 30 cor.

Din parte competentă ni-se trimit spre publicare următoarele:

O lămurire

Referitor la articolul „Un protest al Caransebeșenilor — Un nou sinod eparhial trebuie să aleagă pe noul episcop” — apărut în „Patria” din Cluj Nr. 53 din 11 Martie 1920, s'a trimis numitei foi următoarea telegramă:

„În numărul 53 al Patriei a apărut un protest al profesorului Dr. Cioloșca contra sinodului eparhial din Caransebeș convocat pentru alegerea episcopului. Afirmățiunile protestului sunt fără basă reală. Nu sinodul care a ales la 1916 pe Mangra are să aleagă pe noul episcop. Ciclul sinodului din 1916 a expirat. Acum este sinod nou ales în 1918 neatăcat și neexceptat de nime, care a dat semn de înalt simț național zădărniciind venirea comisariatului guvernial la sinod. În diecezele surori funcționează tot sinoadele alese pe ciclul 1918—1920. Sinodul episcopesc nu s'a atins de sinoadele eparhiale și nu le-a anulat.”

Caransebeșenii sunt străini de protest. Noi nu știm nimic de acest protest. Din contră toți așteaptă cu nerăbdare alegerea de episcop.”

Ținem să publicăm acestea pentru liniștirea spiritelor, cari vor fi nedumerite în urma alarmei date de domnul profesor Dr. Cioloșca.

O problemă bisericească de cea mai mare importanță

de preotul C. Morariu

În Elisabetgrad, unde am petrecut iarna din 1917/18, o doamnă româncă m'a rugat să fac o panahidă pentru fiul ei mort în luptele dela Oituz. I-am împlinit dorința. Durerea sfâșiitoare de care ea suferia, m'a făcut să-i grăiesc cu toată insistența ca să-și iea refugiul la ajutorul suprem. M'a ascultat și am cetit de trei ori în genunchi împreună cu familia ei Paraclisul Maicii Domnului și am făcut și o sfințire de apă. Biata mamă a mai dorit să-i dau să citească Terenimentul-Nou și alte scrieri religioase-morale. Ne-luând eu cu mine astfel de cărți, am scris ilustrei și prea bunei mele prietene, doamnei Alexandrina, soția fostului Ministru de Interne Alexandru Constantinescu, să binevoiască a-mi împrumuta acelea cărți, și Domnia Sa îmi răspunde prin scrisoarea din Iași, 3 Noembrie 1917: „Spre marea mea părere de rău nu pot găsi niciari cărțile dorite. Până în momentul din urmă s'au căutat la toate librăriile.”

Se poate ceva mai trist, decât această lipsă în toate librăriile din a doua capitală a României?

Idea învierii Bisericii noastre prin un Institut biblic a fost recunoscută și de membrii „Asociațiunii biblice” din România, după cum arată prefața din „Mica Biblie”, București 1913. Dacă nu ne vom folosi de instrumentul mântuitor să spunem clar „la lumină” tuturor fililor neamului ceea ce ni se zice „la întunec” și să „propovăduim de-asupra caselor” ceea ce auzim „la urechie” (Mat. 10, 27), atunci, iertemi-se vorba, Biserica noastră va rămânea și mai departe un formalism sec, o ironie, un sac deșert în zădar pecetluit cu pecetea lui Cristos, iar nenmul nostru va rămânea caricatura răscoalelor țărănești din 1907.

În biserica noastră multe lucruri merg anapoda. Și nu este nimic mai întristător, decât să

auzi de scandaluri preoțești și să vezi atâtea fețe clericale vânând fel de fel de deșertăciuni, numai nu scöpu! pentru care sunt chemate.

Neuitatul meu prieten, răposatul Grigorie Filemon, se afla în Viena înaintea ultimului examen de profesor gimnazial, dar durerea de pierrea neamului său din Bucovine l-a împins să-și părăsiască cariera sigură ce-l aștepta, să învețe contabilitatea și să alege apoi, până la tragicul său sfârșit, prin atâtea comune din țara sa, spre a înființa în ele bănci după sistemul lui Raiffeisen. Pentru jertfa aceasta el fu denunțat, de oarece era și ofițer, ca agitator la comanda militară din Lemberg, citat să se prezinte acolo într-o zi anumită și judecat de un tribunal ostășesc. „Cum m'a surprins faptul“ -- îmi spunea mult regretatul -- „când președintele l-a provocat pe greșierul să-mi cetiască conduita din timpul serviciului meu de ofițer activ, și când am trebuit să aud însemnările respective, făcute aproape zi după zi, de cari eu nici n'ași fi putut visa că sunt așa de favorabile. Judecătorii mei s'au retras apoi în altă odaie și, după ce s'au re'tors, președintele mi-a zis: Domnule, ce oameni aveți D-voastre acolo în Bucovina, de te prigonesc pentru lucruri atât de folositoare? Mergi înapoi în țara D-tate și muncește după cum ai muncit!“

Nu-i lucru anapoda, când purtarea corectă a ofițerilor din armata lumnească e controlată tainic aproape zi după zi, iar candidații de ofițeri ai armatei lui Cristos sunt primiți în institutele noastre teologice mai fără nici un control asupra purtării din viața lor anterioară? Și n'ar fi precauțiunea cea mai folositoare, ca directorii și profesorii școlilor secundare, din cari se recrutează candidații de preoție, să fie însărcinați a controla aspru, prin tot cursul studiilor secundare, purtarea acelor elevi ai lor cari se dedică stării preoțești, ca apoi, pe temeiul aceluși control, autoritatea bisericască să-i poată cerne prin sîta cea deasă la primirea lor în institutele teologice!

Numai așa s'ar putea să avem în starea cea mai sublimă dintre toate stările preoții cei mai capabili, cei mai vrednici și cei mai însuflețiți pentru munca păstoriei sufletești. Numai așa s'ar putea să realizăm ceea ce ziceam în „Chestia noastră bisericască“ pe temeiul făgăduinței Ministrului Haret, că până la primăvara anului 1910 Institutul biblic va fi înființat și vom avea Noul Testament cu 18--20 de bani exemplarul pentru popor: „Înainte deci, trați teologi români de pretutindeni, mereu înainte! Înainte din răspuțeri la desgroparea izvorului de apă vie, care să alimenteze mașina tipografică a Institutului biblic românesc cu așa putere, încât să n'o întreacă nici una din toate mașinile similare, câte le avem! Înainte cu cel mai mare

curaj și cu cea mai mare energie la revărsarea acestui unic izvor sfânt și dătător de deplină viață vremelnică și vecinică peste întinsele câmpii arse de secetă ale pământului românesc, ca ele să se prefacă în țarina cultivată numai cu grăul curat, menit să între în hambarele Dumnezeului nostru Cristos! Înainte cu cea mai sfântă însuflețire și îndrăzneală la scoaterea luminii de supt obroc și punerea ei în sfeșnic, ca să lumineze tuturor fiilor din casa neamului nostru „adevărul“ în toată splendoarea sa și să-i mântuiască de cătuși! Înainte în zbor vulturesc, ca să ajungem cât mai curând la acel timp fericit când însuși Cristos va fi aievea Pastorul întregului nostru neam!

„Mergeți de învățați toate neamurile și hotezați-i pe ei în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-i să păziască toate, câte am poruncit vouă“ (Mat. 28, 20).

Mergi și tu, Biserică românească, de-ți învață neamul să păziască toate cele poruncite de dumnezeiescul tău Întemeietor! Mergi de revarsă desăvârșit razele luminii, ale adevărului și vieții, ca ele să alunge întunecul, răutățile, păcatele și moartea din toate sufletele fiilor tăi! Mergi de-i învață pe toți acel „un lucru -- partea cea bună“ (Luca 10, 41-42) -- temelia tuturor temeliiilor, pe care singură clădind, putem fi toți „a lui Dumnezeu zidire“ (1 Cor. 3, 9).

Dară, Biserică românească, când bine vezi tu că atâtea pretinse cetăți de pe vărfurile munților tăi, atâtea pretinse lumini ale lumii tale (Mat. 5, 14) sunt adevărate întunecimi, oare s'ar putea să nu vezi, cât de cumplit e întunecul din adâncimile de pe lângă acelea cetăți și lumini ale lumii! Și tu totuși numai decât ești datoare să îți pururea lumina în sfeșnic pentru toți ai tăi, căci „de n'ași fi venit și nu li-ași fi grăit, n'ar avea păcat“ (Ioan 15, 22). Și, nu vezi tu, Biserică românească, că pe drumul, pe care ai mers până acum, fiilor tăi nu li s'a grăit, ca ei toți să păziască toate! Mergi dară de revarsă toate razele Soarelui Cristos prin serieri ale unui Institut biblic asupra tuturor sufletelor încredințate ție astfel, încât nici unul din ele să nu se poată desvinui că a rămas orb. Când vei fi făcut acest lucru, care e mai presus decât toate cele vremelnice, atunci vei putea zice cu conștiință deplină împăcată: „Iar acum (toți fiii mei) n'au răspuns pentru păcatul lor“ (Ioan 15, 22).

Summum bonum

Când știi că numai în lumină încunjuri ori și ce ispită, Dece să-ți pui tu singur curse și să lași singur să te nghită -- De viu -- al morții întunec: Prăpastia de nimicire Cu clocotu-i cumplit de ură, de răzbunare, prigonire, Porniri ascunse de minciună, zavistie, fătărnicii Și molimă ce lasă în urma vieții numai căi pustii

Și greu blăstăm. Tu doar trecuta-i, ca aurul din topitoare,
Prin purgatoriul luminii, și ai văzut ca nu-i alt soare
Sa-ți poată da nevestezita cunună de flori vecinic vii,
Decât Acel de pe Golgota. Tu dară trebuie să știi
Ca în lupta grea cu răutatea și cu orbia omenească —
Izbândă-ți e chezașuită numai de arma cea cerească
A dragostei.

De șeptezeci de ori câte șapte vei ierta
Greșiților tăi, când ei iarăși căiți, umili te-or căuța,
Și celor ce partea dreaptă-a obrazului îți vor lovi
Și vei întoarce și pe stânga. Vei învăța ce-i a trăi,
Murind. Vei ști ce e dreptatea de milă și de mângâiere,
Când plin va merge dela tine tot cel ce ajutor îți cere;
Iubi-vei și pe ai tăi dușmani cum te iubești însuși pe tine,
Și vei plăti fiecaruia, ce-ți face rău, numai cu bine.
Iar impietriților fățarnici, cari îți duc frații la pierzare,
Li vei cânta eternul cântec de dragoste și de muștrare:

Vai vouă, pui de năpărea,

Vai vouă, morminte spoite...

Iartă-i, Părinte, că nu știu ce fac!

Li vei simți, se înțelege, și cea mai cruntă mușcatură,
Caci ei vor descărca asupra-ți întregul lor potop de ură;
Dar tu să îndrăznești și dinții lor, înșetați de al tău sânge,
De pavaza iubirii tale ca de o stâncă se vor frânge.

Mergi pe această cale îngustă a bărbăției de martir,
Caci ea lumina e și viața. Și, când sorbi-vei din potir
Fatalul strop de întunecare, acea lumină strălucită,
Ce-aice pururi ai sfințit-o, nu va lăsa să te înghită

Nici mort — al morții întunec.

Iubirii traiul îți închină...

Fiind ea vecinică lumină,

Izbândă ta va fi deplină.

Unificarea bisericii ortodoxe.

Discursul

protopresbiterului Dr GEORGE POPOVICI, ținut în ședința
Senatului dela 5 Februarie 1920, întru apărarea organiza-
țiunii noastre bisericești.

Domnule Președinte! Domnilor Senatori!

A motiva din parte-mi, prin cuvinte lungi, accep-
tarea acestui proiect de lege (Art. unic) cred că este
superflua, mai vărtos dupăce atât de frumos a fost mo-
tivat în expunerea de motive de d. Dissescu. Totuși
sa-mi fie permis ca să declar că întru toate accept acest
proiect de lege și împreună cu mine, după cât am văzut,
întregul Senat.

Trebuie să știți însă, d-lor senatori, ca în trecut
noi am avut o viață politică despărțită, trăind în țări
deosebite, și că deci și biserica noastră a trebuit, după
vremuri, să aibă anume organizațiune și o viață deose-
bită de aceea a fraților noștri din regat.

Eu nu cred că acea organizare bisericească din
țările alipite la patria mamă deodată sa fie ștearsă cu
buretele, să fie desființată, fără să fie consultate și or-
ganele cele, chemate, cari au practica acestei legi bise-
ricești în acele părți. Mai vărtos, când noi cei din Un-
garia și Transilvania, cari după cum știți bine, după în-
delungate lupte și suferinți de sute de ani, am ajuns,
în sfârșit, după mai bine de un veac, să avem o lege
bisericească și pe care noi o credem că este mult mai
bună, mult mai folositoare intereselor poporului nostru
și din punctul de vedere bisericesc și din punctul de
vedere cultural. Deci, dacă prin primirea acestui proiect
de lege s'ar tinde la desființarea legii noastre bisericești
de acolo, prin aceasta am fi vătămați noi în dezvoltare

noastră culturală și bisericească în viitor, pentru că po-
porul nostru este legat cu trup și cu suflet de această
desvoltare a trecutului său. Proiectul de lege decretează
ceeace în fapt până acum a și fost: legătura spirituală.
În ceea ce privește dogmele, noi am avut legătură
cu biserica mamă, cu biserica ortodoxă din regat, nu
numai dela înființarea Mitropoliei sale dela 1330, dar și
după ce s'a fixat a doua Mitropolie din 1370. De atunci
legătura aceasta a existat până la 1698, sau mai bine
zis, noi cei de dincolo am fost uniți cu d-voastre cei
din regat, în faptă, în suflet, în simțiri. În credința po-
porului nostru, a credincioșilor noștri, în scurte cuvinte
pot zice, d-lor senatori, că aceasta legătură a existat
totdeauna și până în zilele de față (Aplauze).

Deci, nu este și nu poate să fie suflet românesc
curat care sa nu primească acest proiect de lege¹ cu
însuflețire.

De oarece însă nu putem să ștergem așa ușor cu
buretele trecutul, după ce viața noastră bisericească își
are acum dezvoltarea ei, parte printr'o tradiție seculară,
parte și prin acea lege fundamentală pe care o avem.
Eu nu cred că, prin acceptarea acestui proiect de lege,
se poate desființa organizarea bisericii noastre.

De aceea, dați-mi voie ca împreună cu mai mulți
soți colegi senatori, să credem că este bine, pentru
încurajarea oricărei neînțelegeri și mistificări, să se facă
amplasamentul următor la acest proiect de lege:

"Până la definitivă legiferare a organizării bise-
ricești întregite, rămâne în provinciile alipite organizarea
bisericească de până acum".

Și acest amendament îl motivez pe scurt în mo-
dul următor:

D-lor senatori, nu numai în cele bisericești, dar în
toate privințele am fost, sunt și voi rămâne cel mai în-
focat și cel mai adevărat aderent al alipirii celei mai
strânse și necondiționate cu patria mamă. Aceasta sunt
dator să o declar aci și pentru aceasta am avut multe
neplăneri în altă parte. Pentru ca să se șteargă orice
impresiune ca eu și soții mei din Senat am voi ca prin
acest amendament să susținem și mai departe un fel
de separatism sau organizațiune deosebită în bisericile
din țările alipite, declar, atât în numele meu, cât și al
celorlalți semnatori ai amendamentului, că nu aceasta
cugetăm noi; noi credem că multe din cele ce le avem
noi în organizațiunea noastră bisericească, începând de
jos, dela parohie până la protopresbiterat, până la epis-
copat și chiar și la Mitropolie, sunt bune și folositoare,
cum am zis și mai înainte, și cred că ar fi bine dacă
s'ar accepta unele din ele atunci când se va legifera
organizația întregii biserici ortodoxe.

În privința aceasta știu că sunt — eu vorbesc
numai de părțile noastre, poate că vor fi și în Bucovina
— unele lucruri cari se pot accepta aci, dar la noi sunt
unele lucruri cari absolut nu se pot atinge. La noi, de
jos începând, se bazează totul pe alegere. Aci nu este
preotul ales. La noi este preotul ales; după ce mai bine
de un veac, bunăoară în Logoj, unde sunt eu proto-
presbiter, în Banat, cea mai de frunte parohie, înainte
de statutul organic, înainte de a avea noi legea organică,
a existat un statut separat și acolo preoții se înștituiau
numai după alegere.

Am zis despre alegere, că la noi nu se mai poate
lua dreptul acesta poporului, ca să-și aleagă preoții săi,
ceace în regat bunăoară nu este. La noi, d-lor senatori,
dacă s'ar atinge cineva de acest drept, nu știu zău ce
s'ar întâmpla.

¹ Vezi acest proiect de lege pentru unificarea bis. ort. în
Foai Diecez. an. N. r. 9.

Nu se poate călca acest drept, el este atât de întrat în conștiința poporului nostru, încât trebuie să fie respectat.

Bine înțeles că nu urmează de aci ca aceasta soluțiune să fie acceptată și în regat sau în Bucovina, s'au în Basarabia, sau în alte părți, vreau să vă spun însă că nouă ne-ar cădea foarte greu dacă, bunăoară, în părțile noastre bănățene ungurene și ardelene s'ar lua acest drept poporului.

De aceea cred că primirea acestui amendament nu alterează absolut întru nimic esența proiectului de lege.

Ar fi bine dacă acum Senatul, bunăoară, au onoratul guvern ar lua măsurile ca prin bărbați din cei mai chemați ai bisericii din diferitele provincii, să facă o anchetă și să studieze organizația din toate provinciile și după ce întregul material va fi gata adunat și chestiunea bine studiată, să se vie cu un proiect de lege, cât mai curând, pentru ca să se unifice, numai întrucât se poate administrația bisericii noastre.

S'a și făcut în aceasta privință un început.

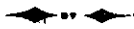
Este drept ca I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei cât și I. P. S. Sa Mitropolitul Primat și cu alți domni, cu fostul ministru de culte și diferiți funcționari din Transilvania, au ținut conferințe și au și ajuns la anumite rezultate concludente. Ar fi bine dacă acum, nu din inițiativă particulară, ci factorii chemați luând chestiunea aceasta de mare importanță, în mână și studiindu-o, să vină cât mai curând cu un proiect de lege pentru organizarea bisericii noastre ortodoxe din România Mare.

Deocamdată eu vă rog să acceptați amendamentul meu făcut în numele mai multor domni senatori, pentru ca până când va fi legiferată definitiv organizarea bisericească, să nu fi neliniște, să nu dăm naștere la nemulțumiri, căci știți bine, d-lor senatori, că două instituțiuni în Stat trebuie să ne fie înainte: biserica și armata.

Orice tindere la schimbarea organizării bisericii trebuie făcut cu cea mai mare prevedere, pentru că nimic nu se răzbină mai tare și mai complicat decât când se atinge cineva de biserică, de moravurile și obiceiurile cari sunt acum în viața poporului înrădăcinate, și cu atât mai puțin rog eu ca să se facă aceasta, pentru că, vă mărturisesc, fiind câteva zile acasă, am văzut că la noi lumea e neliniștită.

Am avut mulți martiri cari au suferit pentru biserică; în timpul acesta greu, de prefacere, Statul român are nevoie, în prima linie, de biserică, pentru a întări credința cetățenilor români.

Vă rog, deci, ca pentru toate aceste considerațiuni să primiți amendamentul.

Congresul național-bisericesc

Toate aceste avându-le în vedere și conștient de răspunderea ce-mi impune poziția de seniorul episcopatului și ca atare de locțiitor de mitropolit, încă în 8/21 Octombrie 1918, deci în ziua a opta dela răposarea mitropolitului Mangra, am și convocat membrii Consistorului mitropolitan la ședință pe ziua de 22 Oct. (4 Nov.) acelaș an în scopul de a lua demersurile legale, și nu numai pentru convocarea congresului ordinar, ci și a celui electoral, dar aceasta stăruință a mea încă s'a zădărnicit prin stările excepționale provocate de revoluția cunoscută, care între altele a avut urmare nu numai sistarea călătoriei libere pe linii ferate și pe osie, ci și întreruperea a orice corespondență cu posta, cu telegraful și telefonul, prin ce atât între Arad—Sibiiu, cât și între Arad—Caransebeș și viceversa, precum și între

comunele acestor eparhii s'a deschis o prăpastie de natura celeia dintre bogatul și săracul Lazar, care prăpastie sf. evanghelie o descrie cu cuvintele: „Și între noi și voi, prăpastie mare s'a întărit, ca ceice vor să treacă de aici cătră voi, să nu poată, nici de acolo la noi să treacă”. (Luca 16, v. 25).

Aceste stări abnormale au dăinuit până la mijlocul unei Aprilie 1919, când folosind prilejul deschiderii comunicațiunii, am și plecat la Sibiiu, de unde am convocat Consistorul mitropolitan, care întrunit în ședința plenară dela 1/14 Mai acelaș an, pe lângă rezolvirea afacerilor pendente a luat și demersurile recerute pentru alegerea membrilor la Congresul ordinar și cel electoral, iar pe ziua de 4/17 Noemvrie 1919 acel Consistor a fost convocat și s'a întrunit iarăș la ședință în scopul cenzurării actelor electorale, precum prescrie Regulamentul pentru aceste alegeri.

Deși s'a constatat cu acest prilej, că alegerile ne-excepționabile sunt în număr de atare, încât Congresele își pot începe activitatea, totuși în considerarea greutăților de călătorie în timpul dat spre iarnă, și deosebi în considerarea inconvenientelor de călătorie cu vagoane neîncălzite și icicolea cu geamuri sparte, nu altcum în considerarea faptului, că mulți dintre membrii aleși pentru Congrese fac parte și din Camera respective din Senatul României mari, în fine: în considerarea, că ne aflam tocmai în ajunul plecării spre București la constituanta convocată pe ziua de 7/20 a acelei luni, Consistorul n'a satorit termenul pentru întrunirea congreselor, ci în vederea, că și eu aveam să plec ca și membru de drept al Senatului, ni-a dat nouă episcopilor însărcinarea și autorizarea, ca la București să consultăm cu cei chemați și împreună satorind termenul de întrunire, să proced în consecință.

Am urmat întocmai, și satorind la București cu cei în drept termenul pentru congresul ordinar pe 15/28 Decemvrie 1919, iar pentru cel electoral pe 20 Decemvrie 1919 (2 Ianuarie 1920) m'am reintors la Sibiiu, și cu concursul secretarului mitropolitan am efeptuit la datul de 1/14 Decemvrie 1919 toate cele prevăzute în lege.

Esputnând acestea spre deplina orientare a tuturor, cari se interesează de afacerile interne ale bisericii noastre, mai ating faptul, că dispoziția d-lui ministru Borcea pentru amânarea pe alt termen a Congresului nostru convocat în toată regula, a provocat în sânul clerului și poporului nostru conștient de dreptul său autonom valuri de nemulțumire; și valuri de mari nemulțumiri a provocat acea dispoziție deosebi în sânul intelectualilor clericali și mireni din arhidieceză, carea de după natura lucrului era și este mai de aproape interesată pentru neamânata îndeplinire a scaunului de arhiepiscop și mitropolit, cărei nemulțumiri și dorințe s'a dat expresiune prin 15 telegrame ce mi s'au adresat din acest prilej cu solicitarea, de a convoca Congresul în termen apropiat.

Aceste telegrame cu alte adnexe le-am înaintat Consistorului mitropolitan cu datul 12/25 Ianuarie a. c. Nr. 388/1919 pres. spre ulterioara procedere și constatarea faptului, că eu mai înainte de a fi zorit, luasem deja din propria inițiativă măsurile ce se impuneau în situația dată.

Domnilor Deputați!

Biserica mitropoliei noastre ortodoxe române din părțile de dincoace de Carpați a intrat cu voia celui Preainalt în al șaselea deceniu de viață autonomă, deci în exercierea dreptului de a-și regula, administra și conduce independent afacerile sale bisericești, școlare și epitropești în toate părțile constitutive de după forma reprezentativă asigurată prin Statutul ei organic.

Ţin de prisos să accentuez greutatea de notorietate publică a zilelor, în care s'a conceput această idee norocoasă, dar cu atât mai vădit trebuie să accentuez, ca însufleţirea, cu care s'a pus în aplicare şi energia neîntreruptă şi fără preget dezvoltată de toţi fruntaşii reprezentanţi ai elementului constitutiv al bisericii noastre, deci de toţi fruntaşii clerului şi ai poporului chemaţi şi angajaţi la conlucrarea armonică, a întărit pe toţi în credinţă şi nădejdea realizării succesive a scopului urmărit prin introducerea acestei organizaţii democratice în cel mai larg înţeles al cuvântului.

Cine a cunoscut şi cunoaşte starea de jumătate a bisericii noastre şi a instituţiilor ei din aceste părţi în timpurile de mai înainte, şi va asemăna acea stare cu starea de acum, va trebui să recunoască, că deşi împrejurările vieţii noastre din trecut au fost cât se poate de măgestre, deşi problemele de deslegat au fost pe cât de grele şi diferite, pe atât şi de delicate, totuşi atragerea elementului mirean la conlucrarea armonică cu clerul pe toate terenele vieţii publice bisericeşti, a înlesnit delatizarea greutăţilor şi a făcut posibil cunoscutul avânt îmbucurător, la care a ajuns biserica noastră şi instituţiunile ei în cursul deceniilor decurse.

Când ne vom da seama, că prin acordarea elementului mirean a dreptului de participare la viaţa publică a bisericii noastre, drept întemeiat în pomenita lege, şi astfel prin acordarea dreptului de conlucrare a acestui element cu votul său după forma reprezentativă la toate alegerile constituţionale, obveninde în cursul timpului, trebuie să recunoaştem, că prin acest fapt nu numai nu s'a slăbit temelia bisericii noastre naţionale, ci din contră s'a întărit, pentrucă acest element, de după natura lucrului şi așa a făcut şi face parte din corpul acestei biserici vii, şi pentrucă ea atare, deodată cu primirea exercierii acestui drept constituţional, a luat asupraşi şi angajamentul şi obligamentul de a contribui precum şi contribuie nu numai cu cuvântul, ci şi cu denariul său la susţinerea şi dezvoltarea organismului bisericii noastre fără care contribuie nu numai nu s'ar fi putut ridica şcolile şi bisericile existente, nu numai nu s'ar fi putut suţinea organismul central, dar nici biserica vie nu s'ar fi putut preface precum s'a prefăcut în fortăreaţa, ce a devenit, între zidurile căreia ne-am susţinut şi apărat cele mai sfinte clenodii, cele mai scumpe mărgăritare ale vieţii noastre: *limba şi credinţa strămoşască, cu latinile noastre creştineşti.*

Acestea am crezut de cuviinţă să le atingem cu acest prilej, ca un prinos de profundă pietate şi recunoştinţă către memoria marelui Andreiu, în a cărui minte luminată s'a conceput ideea, şi care cu dragostea sa fără prihană, a ridicat cetatea acestei autonomii între zidurile căreia s'au întrunit din period în period antecesorii noştri, şi între cari întrunindu-ne şi noi astăzi, ca reprezentanţi supremă a mitropoliei noastre din aceste părţi, să-cerem odihnă dela Domnul.

Domnilor Deputaţi!

Mai înainte de a suleva obiectele, de cari avem să ne ocupăm cu prilejul acestei întruniri, o datorinţă ni se impune, datorinţa de a face în câteva cuvinte menţiune şi de evenimentele epocale petrecute în viaţa de stat în periodul dela ultima noastră întrunire.

Se ştie adecă, că neamul nostru românesc de dincoace de Carpaţi, în frunte cu arhieriei ambelor biserici române, s'a întrunit la 18 Noemvrie (1 Decemvrie 1918) în memorabila adunare naţională dela Alba-Iulia, în care şi-a decretat alipirea pentru totdeauna la patria mamă sub blândul sceptru al gloriosului nostru domnitor Ferdinand I, care prin decretul lege dela 11 Decemvrie

acelaşi an Nr. 3631 918 s'a îndurat prea graţios a sancţiona acea hotărâre unanimită.

Se ştie apoi, că Majestatea Sa în calitate de Rege al tuturor Românilor s'a îndurat preagrăţios a cerceta mai multe centre ale acestei provincii acum înglobate sub gloriosul sau sceptru, precum a cercetat în timpul din urmă Clujul, împreună cu Majestatea Sa Regina Maria şi cu Alteţa Sa moştenitorul de tron Carol, consfinţind prin înalta lor prezenţă actul de inaugurare a universităţii române în aceea localitate.

Aceste evenimente epocale au de urmare faptul, că deşi ne aflăm în dricul iernii, şi deşi atmosfera anotimpului o simte corpul fieştecaruia dintre noi dar ajunşi sub blânda obladuire a acestui Domnitor, la treptele căruia ne putem apropia cu picioare vesele şi căruia îi putem descoperi în dulcea şi frumoasa noastră limbă românească tainele inimii, — cerul vieţii noastre naţionale s'a înseninat, şi credinţa în viitorul dorit ne înveseleşte inima cum se înveseleşte toată natura şi deosebi florile scaldate în roua dimineţii la razele calde ale soarelui unei zile plăcute din luna lui Mai.

Acum dară când pentru prima dată ne întrunim ca reprezentanţi supremă a bisericii noastre pe teritoriul României mari, cuvine-se să folosim prilejul binevenit şi să dăm expresiune devotamentului nostru de credinţă neclătită, de supunere omagială către înaltul tron şi dinastie cu cuvintele:

Trăiască Majestatea Sa Ferdinand I. Regele tuturor Românilor. Trăiască Majestatea Sa Regina noastră Maria, bună şi milostivă mamă ocrotitoare a celor săraci şi neputincioşi. Trăiască, crească şi inflorescă întreagă angustă familie domnitoare română.

(Urmează)

Predică

rostită în s. biserică din Ciacova în 24 Ianuarie 1920, ziua aniversării unirii principatelor române.

„Uniţi-Vă în cuget.
Uniţi-Vă 'n simţiri“.....

Pare că şi acum auzim iubitorilor creştini, glasul dureros al marelui nostru poet din 1848, *Andrei Mureşan*. El ne străbate inimile cu acea putere deosebită mistică, care ne mişcă, ne îndeamnă şi îndreaptă spre idealul sfânt al neamului nostru românesc. Puţini au fost până la dânsul aleşii neamului, care să fi trimbiţat cu atâta însufleţire, cu atâta duh *unirea noastră*, *unirea 'n cuget şi 'n simţiri*. Inima lui mare, sufletul lui curat îi şopteau tainic, că neamul românesc numai încălzit de duhul unirii şi al fraţietăţii va putea ajunge la culmea fericirii sale. Şi nu s'a înşelat poetul în prorociile sale, căci neamul nostru atât de viguros, se vede astăzi înălţat, unit, legat cu legătura sfântă a dragostei adevărate.

Ei, neamul cel mai împilat, cel mai batut de soarte, se vede azi la largul său, putând să sărbătorească cu stinţenie şi în tiena toate momentele însemnate din viaţa sa mult zbucimată. Căci într'adevar cum zice şi nemuritorul nostru poet Al. Vlahuţa „ce popor pe lună a avut o soarte mai aprigă şi mai amară, ca poporul românesc, şi ce neam de oameni a ştiut să stea mai drept şi neînfrânt în faţa atâtor cercări şi suferinţe“. Toate popoarele, toate neamurile şi-au avut praznicele lor de bucurie, numai poporul românesc a stat la o parte umiit şi *baljăcurit*, ca şi odinioara Crist înaintea lui Pilat.

Pare că şi acum ne stă înaintea ochilor umilinta cea, la care erau supuse şi judecate ţerile române

Muntenia și Moldova de barbară semilună. Pare ca și acum vedem îngenunchiați înaintea puternicilor sultani din Constantinopol pe vitejii domni ai celor două țărișoare de pe malul Dunării. Pare ca și acum mai simțim povara prigoanilor și nedreptaților, la cari eram supuși din partea vitregilor stăpâniților de ieri ai noștri. Soarte tristă și amară pentru un neam cu o conștiință, cu un suflet atât de curat și cinstit ca neamul românesc.

Dar, iubiți creștini, nu este *inviere* fără patimi, fără moarte.

Urmările neînțelegerii, ale urii și dușmăniei a trebuit să le simtă adânc poporul nostru. Desbinat în două țărișoare cu 2 domnitori, de multe ori streini de neamul românesc, streini de aspirațiunile lui, a trebuit să poarte pe umeri jugul cel greu al robiei vreme de sute de ani.

Iată însă, ca în anul 1857 pe cerul întunecat al celor două țărișoare, începe a licări sfios o zare de lumină. Și ea este pornită din inima caldă a unor români mari de suflet cum au fost V. Alexandri și N. Balcescu, Cogălnicean, Negri, Rosetti și alții, cari așteptau mântuirea neamului românesc dela încheierea și întărirea sentimentului național, ascuns în inimile celor mulți. Cu toată caldura inimii lor au început a propovedui acest crez, din care a isvorit apoi unirea principatelor române.

Dela 1857 s'au început la îndemnul însuleșitei tinereții, adăpata de cultura adevărată a serei latine, Franța, frământările între Munteni și Moldoveni, ca să se închege odată într-o singură țară românească, care să fie pavaza și scut puternic neamului românesc; și abia în 1859 a biruit dreptatea, care a sîi țit frățietatea, unirea pentru totdeauna a celor două țări surori sub domnia lui Cuza-Voda.

Și ceea ce au împlinit atunci aleșii neamului, au împlinit din dragostea de neam și țară. Această virtute aleasă a caracterizat în totdeauna popoul nostru. Dragostea de neam i-a fost calauza și *mângâierca* în vremuri de restriște; dragostea de țară i-a fost totdeauna conducătoare spre mântuire.

Unirea principatelor române dela 1859 este, iubiților creștini, preludiul unirii noastre cu patria mama. Opera mareața începută în acest an memorabil de divanurile ad hoc, și-a aflat intrupare definitivă în zilele noastre.

O, de v'ați seula din mormânt chiar și numai pe o clipă, eroi ai acelor zile mărețe, cari la 24 Ianuarie 1859 v'ați dat mâna, v'ați împreunat sufletele, ca să împliniți acel act memorabil și sfânt, pe care astăzi îl sarbăm cu atâta cinste și mândrie în tot cuprinsul României-mari. Ne-ați vedea adunați într'un mănunchi la siml mamei noastre adevărate, pe toți strănepoții voștri dela „Nistru pîn' la Tisa”, „Dia Hotin și pîn' la mare”, cum cu atâta dulceața cânta odinioara bardul dela Mirecești.

Ziua de 24 Ianuarie e una dintre cele mai mărețe zile; e una dintre acele sărbători naționale, în care a început a răsări pentru noi soarele dreptății și al libertății noastre naționale.

Ziua aceasta trebuie să ramâna neștearsă în inimile noastre, căci atunci frații Munteni și-au dat mâna cu frații Moldoveni, făcând să dispara astfel ura și dușmănia, cari au ros la temelie fericirii neamului nostru.

Cu ziua de 24 Ianuarie începe și pentru poporul nostru șirul zilelor de praznic, cari se contopesc atât de frumos, în ziua praznicului mare și sfânt al *unirii* noastre pe vecie cu patria mama sub sceptrul celui mai glorios Rege al tuturor românilor al Maj. Sale Regelui nostru Ferdinand I, și sub ocrotirea celei mai devotate mame a poporului românesc a Maj. Sale Reginei Maria.

Vrednicii urmași ai și mai vrednicilor noștri înaintași ne vom face iubiților creștini, numai așa, dacă vom da mâna cu mâna în toate manifestările, în toate lucrările, încalzindu-ne la focul dragostei de neam și țară; căci numai așa vom putea contribui la înfrumusețarea operii mărețe a unirii împlinită în ziua de 24 Ianuarie 1859, la întărirea și fericirea scumpei noastre *Români*, care să trăiască și să înflorească întru mulți ani, Amin.

Preotul N. Chicoman.

Correspondență din București.

Dela un fost elev al Institutului nostru teologic, acum înseris la universitatea din București, primim scrisoarea de mai jos, carcia cu plăcere îi dam loc.

Stimate Dle Redactor!

Studenții bănățeni, aflători în București, ne-am adunat și constituit în societate, înființând „*Cercul studenților bănățeni*”. Există aici o societate a tuturor studenților transilvăneni, din care și noi facem parte.

Între împrejurările de față însă s'a ivit necesitatea să formam o societate cu caracter provincial, deoarece avem interese particulare, aparte de ale fraților ardeleni. Avem de rezolvit chestii, cari ne privesc pe noi bănățenii. În concret ne-am pus de scop adunarea de cărți pentru Banat și ca activitatea noastră să fie cât mai rodnică, ne-am pus în legătura cu Dl profesor univ. *Tr. Lalescu* și prin D-Sa cu damele din înalta societate, cari au colectat și colectează cărți pentru Banat.

De patron al societății l-am ales pe Dl profesor Lalescu, care cu atâta dragoste a lucrat și până acum și care și acum cu aceeași insistență, condus numai de dorul de a face posibilă revărsarea culturii și artei românești și în Banat, își continuă activitatea sa. Când am fost esmiși, din partea cercului, ca să-i mulțumim pentru dragostea ce ni-a purtat-o și ca să-l rugăm să primească patronajul acestui cerc, elevii liceului „Matei Basarab” chiar aduceau la D-Sa cărțile colectate de dânsii, aproape 1000 volume. Ni se strângea inima de bucurie, o lacrimă de emoțiune ni-se furișă printre gene, când am văzut băieții aceia, din ochii cărora cețeam dragostea caldă cu care se gândesc la noi. Ca să ne arătăm recunoștința și față de Dl profesor *Cor. Nedelcu*, care cu multa osteneală a căutat să ne înlesnească traiul în toate privințele, l-am ales președinte de onoare.

Alt scop al înființării cercului a fost producerea unei comunități sufletesti atât între noi cât și între populația Bănățului. Mijloacele, de cari ne vom folosi spre a ne ajunge aceste scopuri principale Vi-se vor comunica într-o proximă scrisoare. Tîn să amintesc ca deja ne-am început activitatea, aranjând prima serată culturală, despre care deasemenea veți primi informații.

Pentru conducerea cercului s'a ales un comitet compus în modul următor: președinte: Iancu Căltun, stud. lit.; vicepreședinte: Achim Miloia, stud. lit. și belearte; Secretar: Aladin Mareș, stud. drept; cassar: Liviu Ruva, stud. med. Membrii în comitet: Ioan Luca, stud. acad. com., Mihai Cloșan, stud. silvicult., Tit Epure, stud. electrotehnic, Caius Lepa, stud. lit. și conservator și Emilia Secoșan, belearte. Principiul de care ne-am condus, a fost ca fiecare specialitate să fie reprezentată prin câte un membru în comitet.

A. M.

Ș T I R I

Distincții. Facultatea teologică din Cernăuți a conferit Dlui N. Iorga, în vederea meritelor sale neperitoare pe terenul vieții și istoriografiei noastre bisericești, gradul de doctor în teologie „honoris causa”. Această distincție a primit-o și valorosul scriitor bisericesc P. S. episcop de Huși Nicodim. Facultatea conferindu-le aceste titluri, se onorează pe sine însăși.

Basarabia pe veci a noastră. Conferința de pace, care își ține ședințele acum în Londra, a recunoscut și consimțit, unirea Basarabiei pentru vecie cu România-mamă.

Episcopie românească la Timișoara. Documentatul și frumosul articol cu acest titlu al prietenului și colaboratorului nostru Dr. Dimitrie Cioloca, apărut în „Românul” din Arad, are cinstea să fie reprodus în întregime de „Neamul Românesc” al Dlui N. Iorga, iar „Dacia” de sub direcțiunea Dlui Al. Brătescu-Voinești, îl încreștează la informațiuni. Din aceleași motive îl vom reproduce și noi într-unul din numărul nostru viitori.

Moartea lui Haralamb G. Lecca. După o suferință îndelungată s'a stins la București în 11 Martie a. c. scriitorul Haralamb G. Lecca. Poet, autor dramatic director de teatru, H. G. Lecca a fost una din energiile mișcării noastre culturale din ultimile două decenii. Odihnească în pace!

Comemorarea lui Epaminonda Bucevschi. La 29 Febr. a avut loc sub protectoratul d-lui ministru delegat Dr. I. Nistor o adunare a contemporanilor și admiratorilor artistului pictor Bucevschi. Adunarea a fost deschisă de d-l profesor Eusebie Sorocean care schițează în câteva cuvinte viața și activitatea pictorului mort înainte de 30 de ani, invitând pe cei de față la constituirea unui comitet care să ia sarcina de a pregăti în mod demn sărbătorirea primului pictor bucovinean. După o discuție mai detaliată s'a stabilit următorul program: Punerea unei table comemorative pe mormântul artistului, o expoziție în muzeul țării a tablourilor răpăsatului pictor și edarea unui album care să conțină și o biografie exactă a lui Epaminonda Bucevschi. Mulțumind președintele celor prezenți pentru participare, rădică adunarea și fixează proxima ședință a comitetului pe ziua de 13 Martie a. c.

Desființarea Consiliului Dirigent. Ministrul Borcea a depus pe biroul Camerei deputaților proiectul de lege pentru desființarea Consiliului Dirigent. Până la abrogarea tuturor legilor, regulamentelor și ordonanțelor de prezent în vigoare pe teritoriul administrat de Consiliul Dirigent și până la înlocuirea lor prin alte legi, regulamente și ordonanțe comune pentru România întreagă, se instituie, pe lângă departamentele guvernului regal, secretariate generale administrative, cari vor rezolvi sub conducerea și răspunderea ministrului respectiv toate chestiunile de pe teritoriul administrat de Consiliul Dirigent.

Ajutorul armatei la muncile agricole. Ministerul de război din București a luat în armatei să

ajute la muncile agricole. Se vor ara și sămăna pământurile orfanilor, vaduvelor și invalizilor de războiu cu sprijinul armatei.

FESTIVAL. Regimentul 96 Infanterie din Caransebeș, Oficeri și soldați, aranjează Sâmbătă în 20 Martie a. c. la ora 8³⁰ seara în sala festivă a liceului „Traian Doda” din loc o *representație corală cu declamațiuni și teatru* în folosul fondului muzicii regimentului la care este invitat onoratul public din loc și împrejurime.

Programul:

Partea I-a. 1. *Imnul regel* de Hübsch, cântat de corul regimentului 96 Infanterie. 2. *Pârâias* de T. Popescu, cântat de corul regimentului. 3. *Foaie verde*, cântat de corul regimentului. 4. *Declamații* de sublocot. Bubulică. 5. *Imn religios* de Mehul, cântat de corul regimentului. 6. *Marșul gimnasticilor*, cântat de corul regimentului.

Partea II. Teatru: „*Trei crai*”, comedie în 2 acte de P. Hasdeu.

Distribuția:

Hagipană, negustor . . . . . Sulbocot. Paul Bubulică
Petrică, băiat în prăvălie . . . . . Locotenent Covaropol
Gheorghe, copist . . . . . Sublocot. Georgescu
Numaconsule, profesor . . . . . Sublocot. Radulescu
Marifa, fata negustorului . . . . . Dșoara Livia Vuia
Zamfira, dșoară în vârstă . . . . . Dșoara Regina Radoi

Începutul la ora 8³⁰ seara. Prețul locurilor: Loc rezervat 10 cor., loc II 5 coroane. Galeria rezervată pentru elevii liceului. Bilete se găsesc de vânzare la Librăria diecezană și Sâmbătă seara la casa. Veniți curat al acestei serbări este destinat pentru ajutorarea fondului muzicii regimentului.

Condițiile de pace ale Rusiei cu România.

Un ziar bucureștean publică condițiile pe lângă cari Rușii ar încheia pace cu statul român. Aceste condiții ar fi: 1. România să recunoască Republica sovietelor, ca autoritate de guvernământ; 2. România să acorde amnestia generală tuturor dezertorilor români din Rusia și făptuitorilor de crime politice; 3. România va plăti despăgubiri Rusiei sovietiste pentru armamentul și depozitele armatei ruse lăsate la retragerea din Moldova și Basarabia. În schimb Rusia sovietistă se obligă: 1. Să restituie tezaurul român dela Moscova (afară de acele titluri despre a căror soartă nu se știe nimic) și 2. Rusia sovietistă recunoaște drepturi depline României asupra Basarabiei.

Socoata în Lei. Resortul finanțelor dă următoarea publicație: Ne-a venit la cunoștință, că în unele părți ale teritoriului administrat de Cons. D., fără a se aștepta dispozițiile legale ale trecerii dela valuta coroanei la valuta Leului publicul cu dela sine putere a trecut la calcul în Lei. Ce e mai mult chiar autoritățile în cazuri de serviciu, reparațiuni, făcute de particulari, așezămintelor publice, verifică calculările și statoresc pretențiunile acestora tot în Lei, dându-le ansă ca să pretindă și plățirea în bilete de Lei. Facem atenți pe toți aceia, pe cari li privește, că valuta legală și mijlocul de plată

pe teritoriul administrat de Cons. Dirigent e coroana; in coroane se conduc toate socotelile forurilor publice, se percep contribuțiile și se efectuează plățile, prin urmare nime nu e îndreptățit a pretinde plățirea creanței sale în bilete de Lei, până când nu se vor lua dispozițiile legale în privința aceasta.

Marea ducesă Tațiana în viață. Se vestește, că fica nenorocitului Tar Nicolae, Tațiana, scăpată ca prin minune de moartea sigură ce o aștepta cu prilejul măcelului îngrozitor al părinților săi, a sosit la Varna și petrece în mânăstirea Pantelimon.

Concuse.

Venerabilul Conzistoriu diecezan prin decisiul său din 10 Ianuarie 1918, Nr. 91 B. încuviințând sistematizarea postului de *capelan* temporal pe lângă parohul Nicolae Popa, pe parohia de clasa I. din comuna **Foeni**, județul Torontal, protopresbiteratul Ciacovei — se publica concurs de capelan cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană.

Beneficiile stabilite sunt:

1. Din sesiunea parohială de 30 jugere 1203 st. □ (1/3) una a treia parte.
2. Din birul parohial uzuat (1/3) una a treia parte.
3. Taxe stolare și alte venituri accidentale, (1/3) una a treia parte din emolumentele parohiei.

Alegândul capelan se va îngriji de locuință, va suporta toate dările și competențele după beneficiul său.

Dela recurenți se cere cvalificația prescrisă în regulamentul congr. pentru parohii de clasa I. — având recursul adresat comitetului parohial din Foeni a-1 înainta P. On. Oficiu protopresbiteral în Ciacova, județul Timiș.

Recurenții după prealabila încuviințare a protopresbiterului concernent, în termenul legal au a se prezenta în sânta biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare spre ași arăta desteritatea în cântare, orătorie și cele rituale.

Foeni, din ședința comitetului parohial ținută la 1 Novembre 1919. 1—3

Pavel Bogdan

președinte ad hoc.

Procopie Șimian

notarul comitetului.

În conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan*, protopresb.

Pentru îndeplinirea postului de *paroh* la parohia de clasa a III-a din comuna **Surducul-mare** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană pe lângă următoarele emolumente:

1. Sesiunea parohială constatatoare din 64 jugere cat. și un intravilan.

2. Birul uzuat.

3. Stola uzuată.

Dările publice după sesiune și intravilan, are să le supoarte preotul usufructuar.

Recurenții își vor înainta petițiunile Oficiului protopresbiteral gr. or. român din Bocșa-Montană în termenul statutar, având a se prezenta în una din Duminici poporului în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cântare.

Surducul-mare 12 25 Novembre 1919. 1—3

Petru Ișfan m. p.

preș. com. par.

Vesa Albu m. p.

not. com. par.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Se escrie concurs pentru întregirea definitivă a *parohiei* a doua din **Broșceni** protopresbiteratul Oraviței, care parohie este de clasa a III-a, cu termen de recurgere 30 zile dela prima publicare a concursului în Foaia Diecezană.

Emolumentele sunt:

1. O sesiune parohială de 30 jugere.
2. Câte 2 coroane dela fiecare casă titulo „Bir“.
3. Stola uzuată.

Alesul paroh are a suporta toate sarcinile după sesiunea parohială ce o folosește.

Concurenții au să-și înainteze recursele ajustate cu documentele prescrise și adresate comitetului parohial din Broșceni, Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral gr. or. rom. în Oravița-montară, și a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică spre ași arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Broșceni din ședința comitetului parohial ținută la 15 Decembre st. v. 1919. 1—3

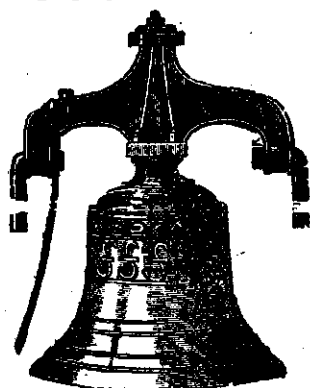
Ilie Ciorei

președ. com. par.

Titu Ciorei

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Ștefan* administrator protopresbiteral.

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote
și fabrică de scaune de fier pentru clopote

Timișoara-Fabric.

14—52 Calculări de preț se trimit gratuit.